

3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 5759 sayılı Kanunla muaddel 6, 18 ve 27 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı hükümler ilâvesine dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 29.VII.1959 - Sayı : 10265)

No.
7368

Kabul tarihi
21 . VII . 1959

MADDE 1. — 3491 sayılı Kanunun 5759 sayılı Kanunla muaddel 6, 18 ve 27 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 6. — Ham afyon, tıbbi afyon ve bunların müstahzarlarının; morfin ve bütün milhlerinin; morfinin uzvi asitlerle veya alkol eczirleriyle birleşmesinden mütevellit bütün eterlerinin ve bunların milhlerinin; koka yaprağı, ham kokain, kokain, ekgonin ve tropokokain ile bütün milhlerinin, % 0,20 den fazla morfin ve milhlerini ve % 0,10 dan fazla kokain ve milhlerini muhtevi bütün müstahzarlarını; (Eucodal) Dihydrooxycodone, (Dicodide) Dihydrocodeinone, (Dilaudide) Dihydromorphinone, (Acédicone) Acétylodimethylohidrothebaine veya Acétylodihydrocodeinone ve bunların kimyevi te'kiplerinde bulunan maddelerle bu maddelerin Ticaret ve Sıhhat ve İctimai Muavenet vekâletlerince tâyin olunacak müstahzarlarının; imal, ithal ve ihracı ve ham afyonun memleket içindeki ticareti Devlet inhisarı altındadır.

Kullanılmasında mazarrat hâsıl olduğu ve «Toxicomanie» yaptığı fennî surette tesbit edilen yukardaki fıkrada yazılı cisimlere benzer diğer tabii ve sentetik maddeler de İcra Vekilleri Heyeti kararı ile bu inhisar mevzuuna sokulabilir.

Kurumuş veya ezilmiş haşhaş kelielerinin ihracı için, ithalâtçı memleketten verilecek ithal müsaadesinin ibrazı mukabilinde, Sıhhat ve İctimai Muavenet-Vekâletince, Ticaret Vekâletinin mütalâası alınmak suretiyle ihraç müsaadesi verilebilir.

Madde 18. — A) Haşhaş ekilecek bölgeler ile bu bölgelerden afyon sütü toplanmasına müsaade edilen mahalleri her yıl zirai ve iktisadi icaplarla ihracat imkânları göz önünde tutularak Ticaret ve Ziraat vekâletlerince müştereken tesbit ve İcra Vekilleri Heyetince tasvibedildikten sonra en geç 1 Temmuz tarihine kadar ilân olunur.

İlân yapılmadığı takdirde bir yıl evvelki ilân hükümleri caridir. Ancak tesbit ve ilân olunan yerlerde en az bir yıl evvel haber verilmedikçe tahdidat yapılmaz.

Bu bölgelerin dışında haşhaş ekilmesi ve yalnız tohumdan faydalanmak için ekime izin verilen yerlerde basların çizilmesi ve afyon istihsali yasaktır. Süs için park ve bahçelerde yetiştirilen katmerli haşhaşlar bu hükmün dışındadır.

B) İzin verilen yerlerde haşhaş ziraati yapacak olanlar, bu kanunun ek 3 ücü maddesi gereğince tesbit edilecek esaslar dairesinde, ekim belgeleri doldurup yetkili makama tevdi etmeye mecburdurlar. Ekim belgesi verenler müstahsil ad olunur.

C) Ekim belgelerinin tevdiinden sonra haşhaşlarını çizmekten vazgeçenler keyfiyeti talimatnamede tesbit edilecek esaslar dairesinde ekim belgelerine kaydettirmeye mecburdurlar.

Ekim belgeleri hiçbir harc ve resme tâbi değildir.

C) Ekiciler, valilerce ilân edilecek müddet zarfında ve talimatname hükümleri dairesinde, istihsalini tahmin ettikleri afyon miktarını ekim belgelerinin mahsus hanesine kayıt ve tasdik ettirirler.

D) Ekiciler tarafından (C) bendine göre yapılan beyanlar esastır. Ancak ziraat teşkilâtınca lüzum görülen hallerde talimatnamede belirtilecek esaslar dairesinde teşkil edilen heyetler vasıtasıyla tetkik ettirilir.

E) Yukardaki bent gereğince yaptırılacak tetkikler neticesinde ekiciler veya ziraat teşkilâtınca vukubulacak itirazları incelemek üzere itiraz heyetleri teşkil olunur.

Kuruluş ve çalışma şekli talimatnamede tesbit edilecek bu heyetlerin kararları nihaidir.

F) Hava tesiriyle veya sair sebeplerle ham afyon istihsalinde noksanlık zahir ederse, müstahsilin müracaatı üzerine, kevfiyet tetkik heyeti ve itiraz halinde itiraz heyetince zamanında tetkik ve tesbit olunur.

G) Heyetlerdeki memur olmayan vazifelilerin yevmiyelerini Ziraat Vekâleti tesbit eder.

H) Ekici istihsal ettiği ham afyonun tamamını beyan veya tahmin edilen miktarın üstünde de olsa, ekim belgelerinin tevdi edildiği yerdeki Toprak Mahsulleri Ofisine veya onun namına tesellime salâhivetli teşekküle o yılın Eylül ayı sonuna kadar, 3491 sayılı Kanununun 7 nci maddesi mucibince tâyin olunacak bedeli mukabilinde, teslim mecburdur. Ekserin tesbit ettiği bedele itiraz halinde bedelin tamamı ödenmekle beraber tahlil neticesine göre mahsup yapılır.

Şu kadar ki, müstahsil, vilâyet hududu ile mukavvedolmaksızın coğrafi durum ve iktisadi münasebetler bakımından en yakın teşkilâta da teslimat yapabilir. Bunun için müstahsilin ekim belgesinde bu eiheti tasrih etmesi lâzımdır.

I) Ekicinin teslim ettiği ham afyon ekim belgesinde yazılı miktara uyumadığı takdirde, noksan kalan miktar için ekici tarafından gösterilecek sebepler, üç nüsha olarak tanzim edilecek zabıt varakasıyla tesbit olunarak bunlardan bir nüshası kendisine verilir. Diğer nüshalar ekim belgelerine eklenir.

Ekicinin beyanına nazaran tesbit olunan noksanlık sebepleri mahallî ziraat teşkilâtınca en kısa zamanda tetkik olunarak bu husustaki mütalâa ile birlikte evrak vilâyet veya kaza idare heyetine tevdi edilir.

İdare heyetleri lüzum gördüğü takdirde alâkalı da dinlemek suretiyle noksanlığın makbul sebeplerden ileri gelmediğine karar verirse kanunî muktezasın a ifası için evrakı Cumhuriyet Müddeiumumiliğine tevdi eder.

İdare heyetlerince verilen kararlar katîdir.

J) Ekim belgelerinde yazılı ham afyonları Eylül ayı sonuna kadar Toprak Mahsulleri Ofisine veya onun adına hareket eden teşekküle teslim etmiyenlere ait ekim belgeleri, adı geçen teşkilâta 15 Ekim aksanına kadar gerekli kanuni takibat yapılmak üzere mahallî Cumhuriyet Müddeiumumiliğine tevdi olunur.

K) Ham afyonun her hangi bir madde ile tağsisi yasaktır.

Madde 27. - A) Ekim belgeleri vermeksizin ilân edilen ekim bölgeleri içinde hashas ekenler ile yalnız tohumundan faydalanmak için ekime müsaade olunan yerlerde basları eizerek ham afyon istihsal edenler hakkında üç aydan iki seneve kadar hapis cezasıyla birlikte 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

İlân edilen ekim bölgeleri haricinde ekim yapanlar hakkında 6 aydan 3 seneve kadar hapis ve 1 000 liradan 3 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Bu suretle ekilen haşhaşlardan kemale gelmiş olanlarla, çizilenler toplanarak zabıt ve müsadere ve Toprak Mahsulleri Ofisine tevdi olunur. Ofis, bunlardan faydalanamazsa imha edilir.

B) 18 nci maddenin (C) bendinde yazılı mecburiyete riayet etmeyenler 100 liradan 250 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

C) Ekim belgesinde yazılı miktarlardan noksan afyon teslim edip işbu noksanlığın neden ileri geldiğine dair beyan ettiği sebepler vârit görülmiyen ekici hakkında, fiili Türk Ceza Kanununun 403 ncü ve mütaakıp maddelerinin şümulüne girmediği takdirde eksik teslim ettiği miktarın teslim anındaki Ofis âzami ahlım fiyatının 10 misli para cezası hükmolunur.

İstihsal ettikleri afyonun tamamını teslim etmeyenler hakkında yukarıki ükra cezaları iki misli olarak hükmolunur.

C) 18 nci maddenin (J) bendinde zikredilen müddet zarfında mahsulün tamamını teslim etmeyenler hakkında, fiilleri bu maddenin diğer bentlerinin şümulüne girmediği hallerde 500 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

D) Ofise teslim edilen afyonlardan, yapılan ekspertizlerde mağşuş olduğu anlaşılanların bedeli sahiplerine ödenmeyip bu afyonlar Ofis veya onun adına hareket eden teşkilâtçe zaptolunur. Bunlardan Ofis veya onun adına hareket eden teşkilâtla mal sahibi tarafından müstereken ahlınp mühürlenecek nümunelerden biri mal sahibine teslim edilir. Geri kalan afyonlar Ofis lâboratuvarında tahlil olunur. Tahlil neticesinde afyonların mağşuş olmadığı anlaşılırsa bedeli ödenir. Aksı halde, keyfiyet mal sahibine tebliğ olunur. Mal sahibi tebliğ tarihinden itibaren bir ay zarfında malın zaptolunduğu yerdeki sulh ceza mahkemesine itiraz edebilir. Mahkemece, itirazın reddine ve zaptolunan afyonlarla nümunelerinin müsaderesine veya mal bedelinin ödenmesine karar verilir. Bu karar katîdir. Mal sahibi tarafından itiraz edilmezse zaptolunan afyonlar Ofisin malı olur. Bu takdirde mal sahibi kendisine nümune olarak verilen afyonu, itiraz müddetinin bitiminden itibaren 15 gün zarfında iade ve mecburdur. Bu mecburiyete riayet etmeyenler hakkında, fiilleri Türk Ceza Kanununun 403 ve mütaakıp maddelerinin şümulüne girmediği takdirde, her nümune için 300 lira ağır para cezası hükmolunur.

18 nci maddenin (K) fıkrasına muhalif hareket edenler hakkında, fiilleri Türk Ceza Kanununun 403 ve mütaakıp maddeleri şümulüne girmediği takdirde, haklarında mağşuş miktarın Ofise teslim anındaki âzami ahlım fiyatının 5 misli ağır para cezası hükmolunur.

E) (C) bendi ile Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 ncü maddelerine göre mahkûm olanlara bir daha ekim belgesi verilmez.

F) Bu kanuna göre müsaderesine karar verilen ham afyonlar Ofise teslim edilir.

G) Bu kanuna göre hükmolunan para cezalarına ait kesin ilâmlar Cumhuriyet Müddeiumumiliğince re'sen Toprak Mahsulleri Ofisine verilir. Bu ilâmların para cezalarına ait kısmı, 1918 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi hükümleri dairesinde Ofisce infaz edilir.

H) Bu maddede tesbit edilen suçlara veya suçların vukua gelmesine her ne şekilde olursa olsun yardım edenler hakkında asıl suçlulara bu madde hükmüne göre verilecek cezaların yarısı hükmolunur.

Bu fiillere iştirak edenler memur iseler asıl failleri gibi ceza görürler.

MADDE 2. — 3491 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Ham afyon, hazırlanmış afyon, tıbbi afyon ve bunların müstahzarları Türk Ceza Kanununun tatbikatında uyuşturucu maddelerden mâduttur.

EK MADDE 2. — Bu kanunda yazılı ekim belgesi sisteminin tatbikatına ait muamelelerle haşhaş ziraatinin ve afyon istihsalinin teknik kontrolunu Ziraat Vekâleti yapar.

Ancak bu işlerin görülmesinde aiâkahl bütün Devlet daireleri ve Toprak Mahsulleri Ofisi mezkûr Vekâlet teşkilâtına yardımda bulunur.

Bu kanunun tahmil ettiği vazifelerin yürütülebilmesi için lüzumlu masrafları karşılamak üzere Ziraat Vekâleti bütçesine her sene gerekli tahsisat ayrı bir fasıl halinde eklenir.

EK MADDE 3. — Bu kanunun tatbık suretine ait talimatname, Dahiliye, Ticaret ve Ziraat vekâletlerince müştereken tesbit ve meriyet tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde neşir ve ilân olunur.

MUVAKKAT MADDE 1. — Bu kanunun 27 nci maddesine göre müstahsiller hakkında hükmolunacak cezalar, fiilleri Türk Ceza Kanununun 403 ve mütaakıp maddelerinin şümulüne girmediği takdirde bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren 2 sene müddetle 1/4 nispetinde hükmolunur.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdu.

24 Temmuz 1959

<i>Riyaseti Cumhuriyet yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	21 . VII . 1959 ve 1/291
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğini dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 . VII . 1959 ve 4/336
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 6 381,434 9 527,671:675,676,723:736,833,887 980:984

[İnikat : 79:80,83 — 318 ve 318 e ek sıra sayılı matbualar 79 ve 83 ncü İnikat Zabıt Ceridelerine bağlıdır.]